

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

463. Ad quem spectent oblationes tam quæ jure debentur, quàm quæ spontè offeruntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

extrahentibus per vim servos suos ab Ecclesiis, ad quas confugerant. *c. miror. 17. q. 3. Gambar. de immunit. Eccles. l. 8. c. 1. n. 10. &c.* apud Barb. n. 17. Sextò à raptoribus hominum. *c. super eo de raptoribus. Bass. loc. cit. Barb. n. 18.* Septimò ab usurariis. *c. quia in omnibus. de usuris. Barbof. ibid. Suar. de cens. tom. 5. d. 31. s. 2. nu. 7. Reginal. in pr. fori pœn. Azor. &c. apud Barb. n. 18.* Octavò, à meretricibus publicis juxta D. Thom. *loc. cit. a. 3.* Nond, ut addit Barb. n. 19. citans *c. eos. de consuet. d. 1. à pœnitentibus.* Atque hæc intelligenda de dictis peccatoribus non nisi notoriis & manifestis, Bass. *loc. cit. nu. 18.* cum communi. Et ratio horum omnium est scandalum vitandum, v. g. ne Ecclesia videatur favere peccato, dum de mercede peccati accipere videtur oblationem. Unde & secluso scandalo posse ab his, etiam dum aliàs publici sunt, recipi oblationes, tradit Suar. *de relig. tom. 1. tr. 2. l. 1. c. 6. n. 8.* apud Barb. num. 20. qualiter v. g. secluditur scandalum, dum meretricis publicæ pœnitentia & emendatio nota est publicè. Bass. *loc. cit.* vel dum in occulto à talibus fiunt oblationes. Unde Suar. Azor. Reginal. *suprà* de usurariis id intelligunt de oblationibus factis in altari ad offertorium missæ. Barb. n. 18. Et Suar. *loc. cit. c. 6. n. 10.* apud Barb. n. 21. dicit, pretium oblationum, quæ ex consuetudine debentur à talibus, accipi posse extra Ecclesiam, non tamen exigi, & eas, quæ debentur pro sustentatione, etiam exigi posse extra Ecclesiam, quamvis & *ibidem* aliam rationem addat, nimirum ab hujusmodi peccatoribus accipiendas non esse oblationes inter missarum solennia, & tales confundantur: Ne tamen supra enumerati de sua iniquitate mercedem recipere videantur, prohibitionem de non offerendis & acceptandis eorum oblationibus, non procedere nisi de spontè oblati, censent Gl. Archid. Turrec. *in cit. c. 2. d. 90.* apud Barbof. *loc. cit. num. 21.*

Quæstio 463. Ad quem spectent oblationes, tam quæ jure debentur, quam quæ spontè offeruntur?

1. **R**espondeo primò: nullo unquam modo aut tempore laicos præterdum posse jus proprium in oblationes, unde dum eas auctoritate suâ percipere intendunt, pœnas incurrunt sacrilegii juxta *c. hanc consuetudinem. 10. q. 1.* Bass. *v. parochus. n. 17. §. notand.* & apud illum Rebuff. *trakt. de decimis. q. 13. n. 64.* Azor. *p. 1. l. 7. c. 27. q. 15. &c.*

2. Respondeo secundò: oblationes utraque de jure communi spectant ad parochum, seu presbyterum Ecclesiæ Rectorem, habetque Ecclesia parochialis post factam parochianorum divisionem de jure communi actionem suam fundatam supra omnibus oblationibus factis intra districtum suum. Abb. *in rub. de paroch. & in c. pastoralis. de his, quæ fiunt à pralatis.* Azor. *loc. cit. num. 13.* Fagund. *ad 5. prac. Eccl. l. 4. c. ult. nu. 1.* Sylv. *v. decima §. 2.* apud Bass. *loc. cit. num. 17.* Hinc primò oblationes factæ in cathedrali, etiam tempore jubilæi spectant, non ad Episcopum, sed ad archipresbyterum ejusdem Ecclesiæ, eam is ibi habet, & exercet curam animarum administrando sacramenta; habet enim eo ipso jure communi fundatam intentionem in omnibus oblationibus ibi factis privativè ad Episcopum. Barb. *loc. cit. nu. 27. & 29.* citans sic resolutionem à Rota ex S. Congreg. Conc. citatque pro hoc Abb. *in c. quoniam. de decimis.* Malvet. *de oblationibus.*

bus. du. 4. nu. 401. Ferret. conf. 143. Riccius &c.

3. Secundò, debentur parochiali & parochio oblationes, quæ fiunt in certo oratorio, capella, seu sacello sito intra parochiæ fines, iidem AA. cum & apud Bass. *loc. cit. Barb. loc. cit. n. 24.* citant Socinum *de oblat. libell. 18. n. 9.* Guttier. *qq. can. l. 2. c. 21. n. 139.* Leon. *in thes. fori Eccles. p. 2. c. 28. n. 19. & 31. &c.* Idque verum, etiam si in istiusmodi capellis erecta essent distincta beneficia, ut oblationes ibi factæ non capellis eorumque beneficiatis, sed parochiali & parochio cederent. Barb. *num. 25.* citans Abb. *in c. pastoralis.* Socin. *ubi ante num. 10.* Fulc. *de visit. l. 1. c. 14. nu. 12.* & plures Rotæ decisiones.

4. Tertio, oblationes factæ alicui capellæ in Ecclesia existenti, non capellano, sed Ecclesiæ & Rectori ejusdem debentur. Barb. *nu. 22.* citans Felin. *in c. dilectus. de off. Ordinarii num. 1.* Socinus *ubi ante quest. fin.* etiam si constet factas esse intuitu ipsius capellæ non Ecclesiæ, Barb. *ibid.* citans Anton. Genuent. *in practica Archiep. Neapol. c. 72. n. 14.* Riccius *in pr. p. 4. resol. 296. n. 2.* Hucron. Carat. *in opusc. de juribus paroch. tit. 3. c. 9.* ubi etiam, quod in dubio oblationes, quæ fiunt in altari, præsumuntur fieri Ecclesiæ.

5. Quarto, etsi oblationes, quæ fiunt imaginè positæ extra omnem parochiam, debeantur Episcopo, ut Abb. *in c. dilectus. n. 4.* apud Barbof. *loc. cit. c. 24. n. 29.* ea tamen, quæ fiunt imaginè positæ intra parochiam, sive ea positæ aut pictæ sit in ipsa parochiali, sive extra, intra tamen limites parochiæ, debentur parochio, & non Episcopo. Barbof. *ibid.* dicens hanc esse sententiam veriorè, & receptissimam hodie juxta *c. pastoralis. de his quæ fiunt à pralat. ubi canonista, & cit. c. dilectus.* ubi Abb. & citans pro ea Azor. *p. 1. l. 7. c. 38. q. 13.* Guttier. *qq. can. l. 2. c. 21. n. 162.* Marefchot. *varia resol. l. 2. c. 42. n. 6.* Bellet. *disquisit. Cler. p. 1. tit. de bonis Cler. §. 3. n. 3.* Riccius *in decis. curie Archi. p. Neapol. decis. 170. n. 7.* D. Thom. *2. 2. q. 86. a. 2.* & plures Rotæ decis. contra Pet. de Ubald. *de can. post. c. 4. q. 16.* Angel. Malvet. &c. Itantes pro Episcopo. Cum hac tamen limitatione; nisi hæc oblationes fiant hac intentione, ut in honorem vel ornatum imaginis, vel sacelli infumantur; nam sicut legatum semper persolvendum est juxta mentem legantis, ita & oblationes juxta mentem offerentis. Bass. *ibidem.* citans Bonac. *tom. 2. de prac. Eccl. d. ult. q. 8. p. ult. n. 5.* Quin & oblationes factæ imaginè depictæ in pariete domus alicujus personæ cedunt parochiali, intra cujus fines situs est paries, nisi offerens obtulisset consideratione Domini domus, puta, si esset pauper, vel offerens sciret, Dominum domus ex consuetudine convertere oblationes in suas necessitates, vel in suos usus; Idque non obstante *c. hanc consuetudinem. causa 11. q. 1.* utpote quod loquitur de oblati in Ecclesia, non in loco profano. Carat. *l. cit. n. 11.* apud Barbof. *n. 26.* Sed neque posse Episcopum vel Ordinarium imagines hujusmodi transferre ad aliam Ecclesiam, vel Capellam contradicente parochio. Card. de Luc. *d. 32. de paroch. n. 6.* decisum esse ait à Rota Hispanen. *translationis imaginis 9. Martii 1598.* prout referunt Marefchot. *variarum resol. c. 42. n. 10.* Ventriglia *in practi rerum Eccl. annot. 86. §. unico. n. 26.*

6. Quintò, debentur parochio, quæ offeruntur in monasteriis Religiosorum, & in eorum sacellis, nisi forte per privilegium Papæ ipsi Religiosis attributæ sint, vel nisi contra Rectorem parochiæ præ-

præscripserint isti regulares. Bass. *ibid.* citans Azor. *ubi ante cit. q. 13.* & Fagund. *loc. cit.*

7. Sextò, quæ offeruntur Clerico rem divinam facienti in aliqua parochia de jure, vel etiam de ordinariè ferè & communiter recepta consuetudine spectant ad parochum, seu Rectorem illius Ecclesiæ, in qua celebrat; vel ad alium Sacerdotem, ad cujus jurisdictionem altare spectat, modò non tradantur isti Sacerdoti tanquam stipendium sui laboris; tunc enim ad illum spectant. Bass. *l. cit. ibidem* citans Regin. *l. 19. n. 85.* & Azor. *d. q. 13. Barb. n. 28.* citans Carat. *ubi ante. c. 13.* qui tamen *ibidem in fine* ait: oblationes, quæ fiunt in missa de sponso, quæ celebratur à parochio in aliena parochia, cedunt celebranti, cum ejus contemplatione dentur. De cetero in his omnibus servanda consuetudo, siquæ in quibusdam locis est alia legitime præscripta. Bass. remittens ad Suar. *tom. 1. de relig. tr. 2. c. 7.* Filiuc. *tr. 27. p. 2. n. 139.* Illarianum, Socinum. &c.

8. Porrò quod dictum hucusque fuit, spectare istiusmodi oblationes ad parochum, id limitandum juxta paulò ante insinuata, ut id solum locum habeat, dum oblationes in Ecclesiis, Sacellis, vel ad imagines factæ ex piorum offerentium voluntate non destinantur ad certum usum, puta pro missis legendis, fabrica, vel ornamentis; solum enim in dubio, seu ubi talis certa destinatio offerentis non accessit, aut de ea non constat expressè, vel adnuculariter aut conjecturaliter, spectant ad parochum, aliàs dicta voluntas præcisè servari debet, utpote cuicunque dispositioni juris prævalens. Card. Luc. *d. 19. de decim. n. 9.* Barb. *num. 30.* citans Matzsch. & Riccium, *ubi ante.*

9. Præterea in specie quo ad oblationes factas imagini alicui, hoc ipsum ulterius sic limitandum, ut procedat in oblationibus modicis; non verò in magnis, seu etiam in minutis, quæ tamen ob nimiam frequentiam magnæ quoque dici merentur; eò quòd talis quantitas vel frequentia oblationum concursusque populi verisimiliùs præferat voluntatem devotorum offerentium ea potius in fabricam, ornamentum vel dotem Capellæ, vel Ecclesiæ, in qua sita imago, vel ut nova construatur illius honori Ecclesiæ; uti praxis docet, dum ex talibus initiis sumptuosissimæ surrexerint Ecclesiæ, quàm ad impinguandum Rectorem Ecclesiæ, aut donandum ea Episcopo, atque ita supradicta regula adjudicans eas oblationes parochio non est generalis determinata, ut præcludat super his Ordinarii arbitrium, ita bene regulatum, ut in eodem loco imaginis nova construatur Ecclesiæ. Card. de Luc. *de paroch. d. 32. n. 5. de jurep. d. 12. n. 10. de decimis, d. 19. n. 9. & seq.* ubi tamen *num. 11.* hæc restringit ad imagines de novo repertas, aut etiam ad antiquas, ad quas ob recenter facta quædam miracula vera vel opinata populus incipit concurrere: si enim, ut inquit *num. 13.* agatur de antiquis Ecclesiis, vel imaginibus, ad quas ex longa jam consuetudine à pluribus annis populus cum elemosynis vel oblationibus annuatim solet concurrere, tunc istas oblationes & elemosynas adhuc spectare ad parochum seu Rectorem tanquam fructus, si ex eo longo usu sint quasi certæ & uniformes: de cetero tametsi parochus non habeat intentionem fundatam ad effectum, ut tunc eas oblationes convertat in proprium, dum impendi debeant in usum à largientibus destinatum; adhuc tamen administratio earundem, dum in certum

usum eroganda sunt, spectabit ad solum parochum. Barb. *ibidem* citans Abb. *in c. pastoralis. de his, que sunt à Pralat. n. 2.* Ferret. *conf. 143 num. 4.* Ita tamen, ut prohibendus non sit Episcopus, si ve ex dispositione juris communis, cum dicatur parochus parochorum, si ve ex dispositione Trid. *sess. 22. c. 8 & 9.* ut rationes administrationis debeant ei reddi, atque superintendentiam quandam habeat. C. de Luc. *d. 19. de decim. num. 12.* Denique in his omnibus tam quoad punctum administrationis istiusmodi oblationum, quàm quoad jus eas percipiendi, & in tota hac oblationum materia plurimum admittenda & observanda est consuetudo legitima & præscripta, si quæ est in diversis locis diversa. Barb. *loc. cit. n. 31.* citans Riccium, *ubi supra n. 9.* Gratian. *discep. for. c. 395 n. 25.* Bass. *l. cit.* remittens ad Suar. *ubi supra c. 7.* Filiuc. *tr. 27. p. 2. nu. 139.* Socinum *de oblat. l. 18. n. 17. 18. & 26.*

Quæstio 464. Quid sint decima?

Respondeo: decima, de quibus jus canonicum *l. 3 tit 30.* sunt pars decima fructuum, debita ministris Ecclesiæ ob ministerium spirituale. Bass. *v. decima. n. 1.* & jus decimandi est jus ab Ecclesia concessum ob ministracionem divinorum percipiendi & exigendi decimam partem fructuum. Ita ferè Barb. *de off. parochi. c. 28. num. 5.* ex D. Thom. *2. 2. q. 87. a. 3.* Solet de cetero decima sumi quandoque pro ipso jure percipiendi fructus decimarum, licet ordinariè importet ipsam perceptionem, seu ipsos fructus, qui decimarum nomine capiuntur. Barb. *§. 2. nu. 1.* ex D. Thom. *loc. cit.* & hoc secundo modo acceptum constat esse, quid mere temporale, utpote formaliter consistens in ipsis rebus seu fructibus temporalibus.

Quæstio 465. Quotuplices sint decima?

1. **R**espondeo primò: decima, seu jus decimandi aliud est profanum & merè laicale, ortum ducens ex eo, quòd Domini merè temporales datus prædiis suis in usum fructum, feudum, vel Emphyteusiu loco tributi, pensionis annuæ vel canonis imposuerunt decimam, vel aliam partem fructuum pendendam, aut per speciem collecta seu contributionis indixerunt subditis suis. Card. de Luca *de decim. d. 6. n. 8.* Laym. *Theol. moral. l. 4. tr. 6. c. 2. n. 5.* ex Gregor. Tholos. *in synag. juris. l. 2. c. 20.* Aliæ sunt Ecclesiasticæ, quarum iterum aliæ, quæ nimirum primævam suam institutionem retinentes, Ecclesiæ ministris ob spirituales eorum functiones stipendii loco à fidelibus præstantur, ideoque propriè spirituales & Ecclesiasticæ dicuntur; aliæ verò, quæ à titulo spiritualis officii separata ex concessione Ecclesiæ ob justam causam laicis personis obveniunt, ideoque laicales etiam decimæ appellari solent, longè tamen à prioribus istis laicibus distinctæ. Laym. *loc. cit.* Porrò in dubio, utrum decimæ profanæ sint, an Ecclesiasticæ, secundum primam originem & jus radicale præsumuntur Ecclesiasticæ & spirituales inter Christianos, adeoque intrat consuetus effectus præsumptionis transferendi nimirum onus probandi in adversarium. Laym. *n. 6.* C. de Luc. *l. cit. num. 17.* juxta plures Rotæ decis. ibi citatas, & Bald. *l. 1. consil. 419.* quamvis, ut C. de Luc. *ibid. n. 11. & 12.* ex eo, quòd possunt esse merè profanæ, hæc possibilitas sufficiat ad tollendam vehementem illam juris resistantiam (vi cujus aliàs non sufficit possessio sine